

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Per mail aan: [REDACTED]

Met cc naar: [REDACTED]

postadres

Postbus 5006
7600 GA Almelo

bezoekadres

Kooikersweg 1 Almelo

t 088-2203333

e info@vechtstromen.nl

www.vechtstromen.nl

contactpersoon

[REDACTED]

doorkiesnummer

[REDACTED]

uw kenmerk**ons kenmerk**

Z-2344725/23167867

Datum

10 oktober 2023

bijlage(n)

1

Onderwerp

Advies waterschap Vechtstromen op winningsplan 'Zuidoost Drenthe Zuur'

Geachte [REDACTED],

Op 24 juli 2023 ontvingen wij uw adviesverzoek 'Actualisatie winningsplan Zuidoost Drenthe Zuur'. Dit winningsplan omvat meerdere gasvelden in de gemeenten Coevorden en Emmen. Het vigerend winningsplan stamt uit 2011. De aanvraag betreft het aanpassen van de verwachte einddatum van 31 december 2022 tot maximaal 31 december 2031. De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) stelt daarbij dat:

- de maximale totale gaswinning binnen het vergunde volume blijft;
- Het seismisch risico gelijk blijft;
- De bodemdalingsprognoses (beperkt) naar boven worden bijgesteld.

Middels deze brief maken wij graag gebruik van de mogelijkheid om ons advies af te geven. Dit adviesverzoek kwam overigens voor ons nogal onverwacht en bovendien tijdens het zomerreces. Er is samenhang tussen winningsplan ZO Drenthe Zuur en de gaswinning in Schoonebeek en juist over (de beoogde waterinjectie) in dat gasveld hebben wij regelmatig contact met NAM en EZK. Wij waren daarom graag op een eerder moment geïnformeerd over de plannen voor het actualiseren van winningsplan Drenthe Zuur.

Cumulatieve effecten

In de directe omgeving van de gasvelden die onder de winning ZO Drenthe Zuur vallen, bevinden zich meerdere actieve en (recent) gesloten gaswinningen en de op dit moment stilgelegde oliewinning Schoonebeek. Er is sprake van overlap van de (bodemdalings)effecten van deze winningen. Naast

deze adviesaanvraag loopt ook de aanvraag voor de waterinjectie en het herstarten van de oliewinning in Schoonebeek. Deze aanvragen worden afzonderlijk behandeld maar zijn wel van invloed op elkaar.

SodM schrijft in haar advies: “De NAM zal binnen zes maanden na instemming met het voorliggende winningsplan, in samenspraak met het waterschap, provincie en gemeenten, de nadere gevolgen van de totale, historische en toekomstige, bodemdaling in het gebied beschrijven, alsmede de beheersmaatregelen en financiële afspraken die daarvoor zijn overeengekomen”.

Wij onderschrijven dit advies en benadrukken het belang van het meewegen van de cumulatieve bodemdalingseffecten bij het maken van deze afspraken.

Tevens merken wij op dat het ons uit de beschikbare documenten in de adviesaanvraag, noch uit de aanvullende informatie die wij naar aanleiding van de ambtelijke informatiesessie van 31 augustus 2023 hebben ontvangen, onvoldoende duidelijk wordt met welk productiescenario van ‘Schoonebeek Gas’ rekening is gehouden bij het bepalen van de cumulatieve bodemdalingseffecten. Dit is volgens ons van belang, omdat een hoger productiescenario in ‘Schoonebeek-Gas’ mogelijk tot grotere cumulatieve effecten in ‘Drenthe Zuur’ kan leiden.

Inbreng regionale expertise in risicobeoordeling

In het kader van de ambtelijke informatiesessie van 31 augustus j.l. hebben wij bij uw ministerie schriftelijk een aantal vragen en opmerkingen neergelegd. Deze hadden onder andere betrekking op de volgende onderdelen van de seismische risicoanalyse:

- De kwetsbaarheid van bebouwing voor trillingsschade;
- Het risico op opslingering;
- Risicobeoordeling voor waterkeringen.

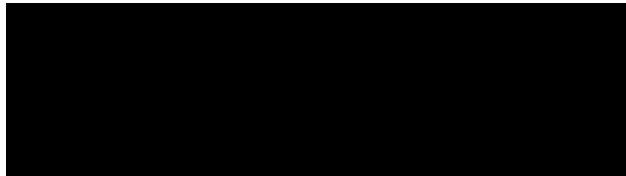
Uw ministerie heeft NAM vervolgens om een reactie gevraagd. Eén en ander vindt u in de bijlage. Het bevreemdt ons dat de specifieke lokale kennis die wij hebben ingebracht¹ met betrekking tot trillingsschade, opslingeringsrisico en waterkeringen, welke nota bene voortkomt uit onderzoek naar reeds bestaande problematiek rond bodemdaling en gebouwschade boven het gasveld Emmen-Nieuw Amsterdam, niet zou kunnen worden meegenomen in de seismische risicoanalyse. Wij begrijpen dat de seismische risicoanalyse wordt opgesteld conform een leidraad, maar deze leidraad is wat ons betreft geen dogma. Wij verzoeken u daarom de specifieke lokale inbreng alsnog mee te nemen in de risicoanalyse.

Communicatie

Tot slot wijzen wij u er op dat een besluit tot actualisatie van het winningsplan kan leiden tot onrust en bezorgdheid bij de bewoners van het gebied. Vanwege de eerdere aardbevingen in het gebied, maar vooral ook vanwege de omvangrijke bodemdalings- en schadeproblematiek ter plaatse van het gasveld Emmen-Nieuw Amsterdam. Een zorgvuldige communicatie door zowel NAM als EZK, alsmede een passend gebiedsproces, is volgens ons nadrukkelijk gewenst.

¹ In het kader van genoemde informatiesessie gaf u het volgende aan: “De betrokken decentrale overheden adviseren over omgevingsaspecten op basis van de regionale en lokale kennis. Dit advies ziet op eventuele lokale en regionale effecten (natuur-, milieu- en omgevingseffecten en eventuele effecten op aanwezige bebouwing of infrastructurele bouwwerken) door bodemdaling- en beweging.”

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,
namens deze,

, teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Wat vindt u van onze dienstverlening? Laat het weten via www.vechtstromen.nl/klanttevredenheid

Bijlage: vragen waterschap Vechtstromen n.a.v. adviesverzoek ‘instemming winningsplan ZO Drenthe Zuur’ in het kader van de specifieke informatiesessie voor regionale overheden (31-08-2023) en de beantwoording van deze vragen door NAM in [blauwe tekst](#).

Nr.	Document	Pag.	Vraag
8	Winningsplan	45	par 8.4: <i>“Hierbij speelt zowel kwetsbaarheid van de bebouwing als de intensiteit van de beving een belangrijke rol.”</i> <u>Opmerking:</u> Onderzoek fugro naar bodemdaling Nw A-dam geeft aan dat gebouwschade door zwaar verkeer aan constructies die reeds onder spanning staan niet kan worden uitgesloten. In lijn daarmee kan dus ook niet worden uitgesloten dat bevingen, ook al zijn ze klein, geen schade zullen veroorzaken. Oproep: houd daar rekening mee in risicobeoordeling. Bij schade door trillingen speelt een zekere mate van voorspanning altijd een rol. Dit zit ingebakken in de grenswaarden die worden gebruikt voor trillingschade. De commissie mijnbouwschade ziet toe op de afhandeling van mogelijke schade door trillingen.
11	Winningsplan	57	1^e alinea: <i>“De ondiepe ondergrond kan een opslinging veroorzaken van de seismische golven en wordt daarom boven het veld gekarakteriseerd. Voor relatief slappe ondergrond (veen, klei) is dit effect groter dan voor relatief stevige ondergrond (zand). De ondiepe ondergrond kan een opslinging veroorzaken van de seismische golven en wordt daarom boven het veld gekarakteriseerd. Voor relatief slappe ondergrond (veen, klei) is dit effect groter dan voor relatief stevige ondergrond (zand).”</i> <u>Opmerking:</u> Fugro onderzoek in omgeving Nw A-dam toont aan dat deel woningen op slappe laag is gefundeerd. Dit vormt aandachtspunt vwb beoordeling risico’s bij opslinging. <u>Vraag:</u> is de risico-inschatting in de rechter kolom van de tabel op pag. 66 reëel. Op grond van het Fugro rapport is eerder een score 2 of 1 verwachten dan 0. De risico-inschatting volgt een proces (leidraad) dat goedgekeurd is door TNO , SodM en het Min. Van EZK en gaat uit van gemiddelde landelijke kaartgegevens. Het kan zijn dat meer gedetailleerde informatie hiervan afwijkt. Er bestaat geen methodiek om dergelijke detailinformatie in te brengen in de beoordeling.

12	Winningsplan	67	tabel: \ o.i. te rooskleurige risico-inschatting voor wat betreft dijken. Naast de (beschouwde) regionale keringen rond Coevorden liggen er in alle velden de nodige kilometers overige kering binnen 5 km rond het veld, zie fig. 12.7. Hoewel niet geclassificeerd als regionale kering, beschermen deze keringen een aanzienlijk achterland. Voorbeeld: keringen langs de Verl Hoogeveensche Vaart beschermen een kanaalpand dat meer dan 30 km lang is. Bezijken van zo'n kanaalkering kan o.a. leiden tot grootschalige problemen met damwanden, funderingsschade bij met name lintbebouwing en schade aan (woon)boten.) De keringen bevinden zich bovendien deels op slappe ondergrond waar het risico op opslingering wellicht groter is dan hier wordt ingeschat (zie voorgaande opmerking) Onderzoek tot nu toe wijst uit dat mogelijke trillingen die vrijkomen bij geïnduceerde aardbevingen niet de potentie hebben om een dijk te laten bezijken. Zoals aangegeven in het vorige antwoord volgt NAM de leidraad van SodM waarbij een inschatting wordt gemaakt op basis van landelijke (gemiddelde) gegevens.
----	--------------	----	--